

**A Gyulafirátót, Német u. 52. szám alatt működő
Befogadó otthon bemutatása**

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló XXXI. törvény határozza meg a gyermekek védelmének rendszerét, alapvető szabályait, és rendelkezik a gyermek mindenek felett álló érdekét figyelembe vevő alkalmazásáról. Meghatározta, hogy „a családjából bármely okból kikerült gyermek biztonságát, korához és szükségleteihez igazodó gondozását, nevelését, egészséges személyiségfejlődését biztosítani kell”. A gyermekek védelme családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység.

A gyermekek védelmét pénzübeli, természetbeli és személyes gondoskodást nyújtó alapellátások, illetve a gyermekvédelmi szakellátások, valamint a törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják. A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat.

A befogadó otthon a gyermekvédelmi szakellátás része, a Veszprém Megyei Önkormányzat fenntartásában lévő Veszprém Megyei Gyermekvédelmi Központ működteti. Az ide kerülő gyermekek a gyermekvédelmi rendszer más ellátási formáit is „végig járták”, és egy hosszú folyamatot követően került sor a családjukból való kiemelésükre. A hatósági intézkedések alapján a befogadó otthonban elhelyezett gyermekek ideiglenes hatállyal elhelyezett státuszúak, a hatóság a vérszerinti szülőktől csak a gyermek nevelési, gondozási jogát vonta meg, a szülői felügyeleti jog a szülőnél maradt. Az illetékes városi gyámhivatal hoz döntést a gyermekek sorsának további alakulásáról, miszerint a gyermek vagy visszakertül a vérszerinti családjába, vagy átmeneti nevelt lesz. Utóbbi esetben arról is határoz, hogy a gyermeknek hol lesz a gondozási helye - kerülhet nevelőcsaládba vagy lakásotthonba – és gyámot is rendel melléjük. A befogadó otthonban való tartózkodásuk a döntés meghozataláig tart. Ez jó esetben 1-2 hónap, de előfordult 3-5 hónap is.

A 12 éve működő otthon családi házban került kialakításra, az ingatlan a Veszprém Megyei Önkormányzat tulajdona. A ház háromszintes, 5 lakószobával, nappalival, 2 fürdőszobával, étkezőkonyhával, és a szükséges egyéb helyiségekkel. Az otthon 12 férőhelyes, a lakószobák 1-4 személyesek. A családi szokásoknak megfelelően berendezett, felszerelése is ennek megfelelő.

Az otthonban öt felnőtt dolgozik, a nevelő napközben, míg a gyermekfelügyelők 12 órás váltásban. Rendszeresen biztosított egyéb szükséges szakemberek alkalmazása is. A befogadó otthon hatósági engedélyekkel, elfogadott szakmai programmal működik. Az otthon feladata a gyermekek teljes körű ellátásának a biztosítása. A családi szokásoknak megfelelően a házkörül teendőkre is bevonásra kerülnek, mindenkinek van feladata, a saját felszerelésének, szobájának rendben tartása mellett. Az iskolai feladatok elvégzése, a tanulás is rendszeres napi teendő, és a szabadidős tevékenységekhez is adottak a feltételek. *Az otthonban a gondozás mellett nevelési feladatokat is ellátnak.*

A befogadó otthonba került gyermek a beutalását megelőzően már sok traumát, nehéz helyzetet, és hatósági intézkedések sorát élte át, majd végül a vérszerinti családjából való kiemelése is megtörtént. Az ideiglenes hatállyal beutalt gyermeknek az otthonban, családja nélkül, idegenek között kell élnie. Az itt élő gyermekek legtöbbször szülői elhanyagoló bánásmód, a szülők negatív életvitele, az ebből adódó nem megfelelő szocializáció, illetve az érzelmi biztonság hiányára visszavezethető viselkedési problémák miatt kerül be, de előfordul a szülő betegsége, vagy halála is a bekerülés okai között. A bekerült gyermekek lelkiileg sérültek. Sok rossz történet velük, haragszanak a világra is. Azt érzik, hogy őket nem fogadják el, ők nem kellene senkinek. A befogadó otthonban eltöltött idő is bizonytalanságban telik számukra, hisz a további sorsukról való hatósági döntést várják. Sok megdöbbentő cselekedetük során arról szeretnének meggyőződni, hogy új környezetükben meddig tart a tolerancia velük szemben. Szeretnének a figyelem központjába kerülni, szeretnék, ha rájuk figyelnének. A szeretet, az elfogadás igénye, a biztonság iránti vágy, az elszorított traumák, a nélkülözött figyelem és a szeretethiány miatti harag, elkeseredettség befolyásolja cselekedeteiket.

Az érzelmi problémákkal bekerülő gyermekek az otthon szabályaihoz nehezen alkalmazkodnak, a kötöttségeket nehezen tűrik, kevésbé szabálykövetők. Tevékenységüket a pillanatnyi helyzet, a pillanatnyi érzés irányítja. A bekerülést követő szerető fogadtatás, kezdetben megdöbbeneti, majd az elfogadás mind többször való megélése kicsit nyitottabbá teszi őket. Az otthonban a kidolgozott módszerek alkalmazásával, valamint az elfogadottságuk éreztetésével általában kezelhetők.

Probléma a külső környezettel alakul ki. Az *otthonban élő gyermekekkel szemben ma is nagy az előítélet*. Kiemelt figyelmet kapnak az otthonon kívül, melyre a válaszreakciójuk olyan, amivel kitűnnek. Sajnos ez a legtöbb esetben *negatív cselekedet*, de *számukra meghozza az odafigyelést, a központba kerülést, a velük való foglalkozást, ők a fontosak valakik számára*. Sikerélmény kellene számukra, ahol a pozitív dolgokkal is elismerést kaphatnának. *A feljük forduló figyelem, az elfogadás, a türelem fontos tényezők* a velük való foglalkozás, sőt *az egymás mellett élés során* is.

A befogadó otthonban élő gyermekek áldozatok, melyért a család, az egész környezetük, a társadalom is hibás. *Ezek a gyermekek nagy bajban vannak*. A környezet számára *elviselhetetlennek tűnő viselkedésük, magatartásuk az ő segélykiáltásuk, hogy figyeljete rám, én is vagyok, velem is törődjete!*

A gyermekvédelmi szakellátó rendszerbe kerülve szakemberek foglalkoznak velük, a problémáik kezelését megkezdték. Nagyon nehéz velük, főleg a nem szakemberekből álló környezetnek. Ennek ellenére segítsük őket legalább azzal, hogy nem viseltetünk előítélettel irántuk. A türelem, a jó szó, a szeretettel való feljük fordulás sokat segíthet. Az elítélendő, rossz cselekedeteikre azonnal ne haraggal, bántással reagáljunk, hanem inkább egy beszélgetés során tisztázzuk a dolgokat. A lényeg, hogy azt érezze, hogy nem őt, hanem csak a cselekedetét nem tudjuk elfogadni.

Ezek a gyermekek betegek, nem a testük beteg, hanem a lelkük. *Kérjük, segítsenek nekik!*

Veszprém, 2011. november 7.

